

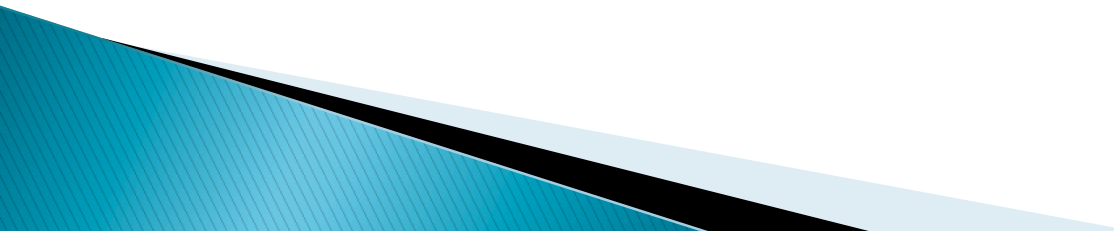
Ubezpieczenie społeczne – składki

Dr hab. Monika Lewandowicz-Machnikowska

Składka może być ujęta jako:

- ▶ składka łączną
- ▶ składka podzielona.

Od 1999 r. w Polsce składka jest podzielona i odprowadzana w ramach FUS na cztery fundusze ubezpieczeniowe.

Stopy procentowe składek wynoszą:

- ▶ na ubezpieczenie emerytalne – 19,52% podstawy wymiaru,
 - ▶ na ubezpieczenia rentowe – 8,00% podstawy wymiaru,
 - ▶ na ubezpieczenie chorobowe – 2,45% podstawy wymiaru,
 - ▶ na ubezpieczenie wypadkowe – od 0,40% do 8,12% podstawy wymiaru.
-

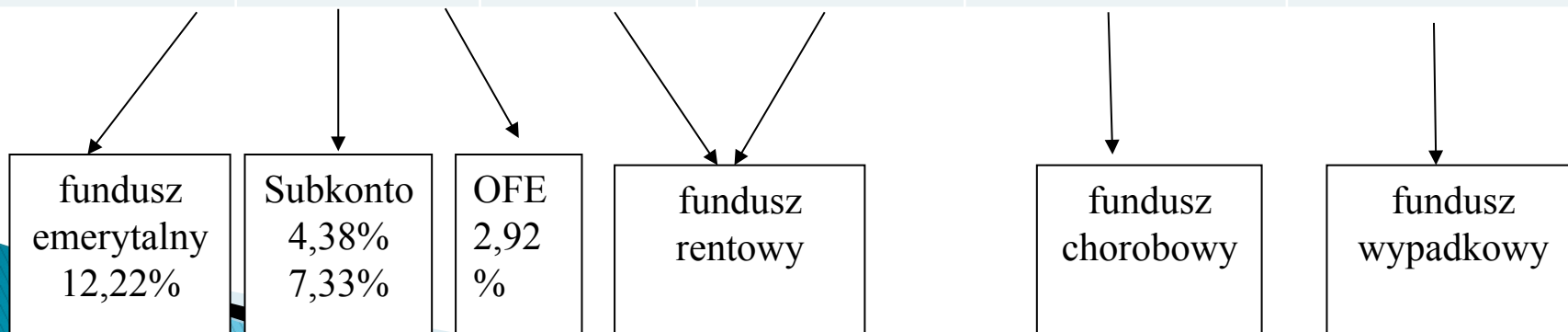
W stosunku do pracowników

składka emerytalna i rentowa jest podzielona między płatnika składek i ubezpieczonego.

W całości finansowane z budżetu są składki osób przebywających na urloпах wychowawczych i pobierających zasiłek macierzyński i zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego.

SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE

NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE 19,52%		NA UBEZPIECZENIE RENTOWE 8%		NA UBEZPIECZENIE CHOROBY 2,45%	NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE 0,40–8,12%
pracownik 9,67%	pracodawca 9,67%	pracownik 1,5%	pracodawca 6,5%	pracownik 2,45%	pracodawca

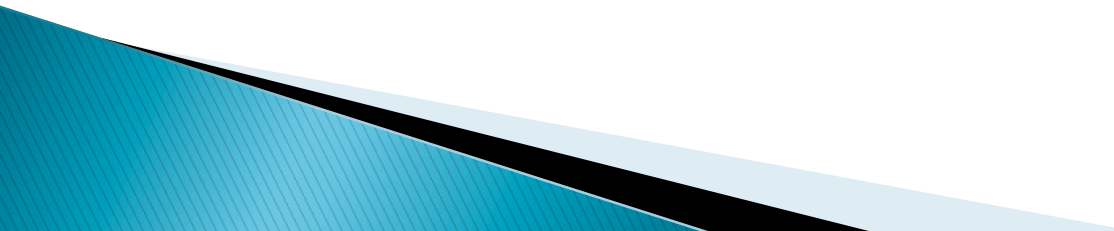
Składka – iloczyn stopy procentowej i podstawy wymiaru zróżnicowanej dla poszczególnych płatników.

Stopa procentowa składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe jest jednakowa dla wszystkich płatników, natomiast na ubezpieczenie wypadkowe jest zróżnicowana.

Składka na ubezpieczenie wypadkowe

- ▶ stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 0,40% do 8,12% podstawy wymiaru–
 - (art. 22 ustawy systemowej);
- ▶ opłacana jest przez płatnika z jego środków;

Stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy (art. 2 pkt 8 ustawy wypadkowej),
który obejmuje okres
od dnia 1 kwietnia danego roku do dnia 31 marca następnego roku.

W zależności od liczby osób zgłaszanych do ubezpieczenia, płatnicy składek zostali podzieleni na dwie grupy na dwie grupy:

- I grupa płaci składkę zryczałtowaną (art. 28 ust. 1)
- II grupa składkę zindywidualizowaną (art. 28 ust. 2)

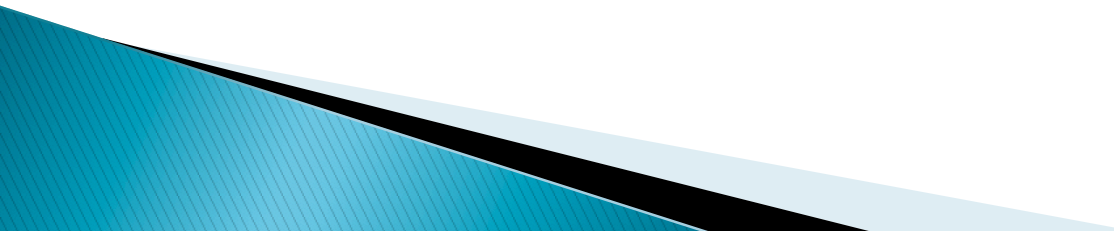
ZUS przeprowadza procedurę ustalania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w odniesieniu do stopy zindywidualizowanej zawiadamia płatnika składek o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej go w danym roku składkowym nie później niż do dnia 20 kwietnia danego roku, tak, aby płatnik mógł w ustawowych terminach (por. art. 47 ustawy systemowej) opłacić składkę.

Jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników.

Płatnik składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników;

- ▶ **Art. 19. 1.** Roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 i 7, w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy.
- ▶ W 2015 r. to kwota 118.770,00 zł

Płatnicy składek są zobowiązani:

- ▶ opłacać składki na ubezpieczenie społeczne w przewidzianym przepisami terminie;
- ▶ wypłacać świadczenia z ubezpieczeń społecznych i zasiłki finansowane z budżetu państwa;
- ▶ zgłaszać wymagane ustawą prawdziwe dane i udzielać prawdziwych wyjaśnień;
- ▶ nie utrudniać przeprowadzania kontroli;
- ▶ prowadzić dokumentację związaną z obliczaniem składek oraz wypłatą świadczeń;
- ▶ przesyłać deklaracje rozliczeniowe i imienne raporty miesięczne w przewidzianym terminie;
- ▶ przekazywać dokumenty związane z ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym.

Terminy rozliczania i opłacania składek:

- zob. art. 47 ust systemowej

- ▶ Składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej "należnościami z tytułu składek", nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.

Skutki niewywiązywania się z obowiązku opłacania składek:

- ▶ obligatoryjne: odsetki
- ▶ fakultatywne: dodatkowa opłata

Zob. art. 23, art. 24 ust 1a i nast. ust. systemowej

Od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa

- ▶ W razie nieopłacenia składek lub opłacenia ich w zaniżonej wysokości Zakład może wymierzyć płatnikowi składek dodatkową opłatę do wysokości 100% nieopłaconych składek.

Odpowiedzialność karna :
za wykroczenie art. 98 ustawy systemowej
za przestępstwo 218 k.k. , 219 k.k. ewentualnie
284 k.k.

Skutkiem nieopłacenia składki w terminie może być powstanie zaległości ale również ustanie ubezpieczenia, jeżeli miało ono charakter dobrowolny.

Przedawnienie należności z tytułu składek:

- ▶ należnych nieopłaconych art. 24 ust. 4–6
- ▶ nienależnie opłaconych art. 24 ust. 6a–6h

Zabezpieczenia rzeczowe należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne:

- ▶ hipotek przymusowa
- ▶ ustawowe prawo zastawu

(art. 26 i art. 27 ustawy systemowej)

Mechanizmy ułatwiające zapłatę należności składkowych :

- ▶ rozłożenie na raty
 - ▶ odroczenie terminu (może dotyczyć jedynie należności finansowanej przez płatnika składek).
 - ▶ umorzenie należności (w całości lub w części)
-